

Moció del Grup Municipal de l'Alternativa d'Unitat Popular per a la creació de la Xarxa de Refugis Climàtics de Rubí

El setembre de 2019, a poc d'iniciar el nou mandat, el Ple de l'Ajuntament de Rubí va declarar el municipi en emergència climàtica, com han fet també d'altres ciutats del nostre entorn. El canvi climàtic no és una previsió, sinó un fet del qual ja podem veure els efectes, que seran cada cop més greus.

La declaració d'emergència climàtica és indispensable, i només pot prendre el seu ple sentit si es duen a terme totes les mesures necessàries (moltes d'elles estructurals) per a frenar el canvi climàtic, **a la vegada que actuem per a mitigar els efectes d'aquests, en el present, sobre la població, sense oblidar que és essencial, a mig termini, promoure i crear comunitats resilients, capaces d'adaptar-se a aquesta nova realitat.** És en aquesta línia que el Grup Municipal de l'Alternativa d'Unitat Popular proposa al Ple aquesta moció.

El mateix any 2019, al ple de juliol, fou aprovada per Junta de Portaveus la moció “per l'accés lliure a instal·lacions municipals davant episodis d'onades de calor” proposada per Veïns per Rubí, amb els següents acords:

“Primer.- Iniciar la planificació de la construcció d'una nova piscina municipal d'estiu adequada per un municipi com Rubí, de més de setanta-cinc mil habitants.

Segon.- Donat que a Rubí existeixen, fins al moment, una piscina d'estiu municipal, una piscina coberta municipal però de gestió externa (CNR), i una concessió privada per la gestió del Centre Esportiu DUET, caldria estudiar les formes i condicions de l'accés a cadascuna d'aquestes, atenent als actuals convenis amb cada entitat, i valorant la possibilitat d'incorporar clàusules socials que permetin, en situacions extraordinàries i sota condicions determinades, l'accés a aquests equipaments.

Tercer.- Incloure en els protocols d'actuació per onada de calor l'obertura de determinades instal·lacions municipals que disposin de climatització i que es considerin més adequades, perquè les persones que ho necessitin es puguin refugiar de les altes temperatures.

Quart.- Senyalitzar i comunicar a la ciutadania les fonts públiques obertes durant els episodis d'onades de calor i instal·lar, si aquestes es consideren insuficients, fonts portàtils en aquells barris on sigui necessari.

Instal·lar també cortines d'aigua vaporitzada en espais especialment afectats (places dures de formigó amb ús intensiu de població infantil, espais on hi hagi circulació intensiva de la ciutadania, etc.)

Cinquè.- Intensificar el control, mitjançant la regidoria corresponent, dels casos de persones especialment vulnerables, assegurant que tenen sistemes de refrigeració, aigua i queviures, com ara fruita, o en casos de mobilitat reduïda.

Sisé.- Fer difusió d'aquest protocol a través de tots els mitjans disponibles.”

Enguany l'Àrea Metropolitana de Barcelona ha iniciat la Xarxa de Refugis Climàtics per a posar a disposició de la població espais on aquesta es pot refugiar de la calor, ja sigui a l'aire lliure com en equipaments tancats. Altres municipis com Molins de Rei, Vic, Figueres o Sant Andreu de la Barca estan aplicant ja mesures similars.

En el cas dels **espais a l'aire lliure**, els refugis climàtics són àrees on la combinació de verd, ombra i aigua provoquen una disminució de la temperatura, ja sigui en zones existents o de nova creació a través de la instal·lació d'aspersors o altres sistemes. En el cas de Rubí, disposem de petites àrees a prop de torrents o fonts i envoltades d'arbres i ombra on la temperatura en els mesos de calor és efectivament més agradable.

Ara bé, la ciutat és fins el moment deficitària tant pel que fa a la conservació, recuperació i dinamització de l'entorn natural com pel que fa al verd urbà: tenim poc arbrat viari i a places i parcs; massa gespes sense coberta arbrada; massa superfícies dures que generen illes de calor i, en general, poca cobertura arbòria densa. Si una persona es vol desplaçar per Rubí en plena onada de calor, o al pic d'un migdia d'estiu, trobarà dificultats per a moure's sota l'ombra dels arbres, que només podrà gaudir a primera hora del matí o als vespres. *Qualsevol persona que visgui a Rubí hauria de tenir un espai verd frondós a menys de 5 minuts a peu de casa seva.*

Si ens fixem en aquests darrers 3 estius, les accions empreses a Rubí davant les onades de calor han estat sobretot campanyes d'informació ciutadana per a prevenir els cops de calor, la revisió i control del funcionament de les fonts públiques, la instal·lació l'any 2020 d'una font recreativa en una zona de formigó (a la Rambla del Ferrocarril) i el control de les persones especialment vulnerables.

La nostra ciutat es troba amb diversos condicionants que dificulten l'aplicació del protocol proposat en la moció del 2019: les piscines existents són insuficients per a atendre a una població de 76.000 habitants, i una d'elles és de concessió privada; la construcció de la futura nova piscina és una idea de consens, però no està encara pressupostada ni calendaritzada; el verd urbà no té la densitat i distribució que requeriria una situació d'emergència climàtica; i els equipaments municipals fan horari intensiu juliol i agost, i part d'ells tanca el mes d'agost.

És per això, que proposem **crear a la ciutat una xarxa real i efectiva de refugis climàtics que es pugui activar cada cop que s'iniciï una onada de calor, amb els mitjans necessaris, a la vegada que aprofundim a mig i llarg termini en la creació de cobertes verdes denses.**

Aquesta xarxa permetria dotar la ciutat d'espais de referència oberts els mesos i hores de calor on la població (i especialment la més vulnerable) es pot refugiar. També facilitaria tant a curt, mig com llarg termini, avançar en l'increment del verd i la reducció de l'illa de calor urbana per contribuir a fer que Rubí sigui resilient davant el canvi climàtic.

A més, no podem oblidar ni la pobresa energètica ni la manca de recursos de moltes llars o comunitats per a condicionar els seus habitatges (tancaments i parets sense un aïllament suficient, sistemes constructius poc eficients, etc.). Aquests fets provoquen que una part important de la població no pugui protegir-se adequadament de la calor en la pròpia llar. Aquesta qüestió requeriria també una altra intervenció en l'adequació dels habitatges als canvis del clima, que no hem introduït en la present proposta.

És per tot això que el Grup Municipal de l'Alternativa d'Unitat Popular proposem al Ple de la ciutat de Rubí l'adopció dels següents **ACORDS**:

Primer. Crear la **Xarxa de Refugis Climàtics** de Rubí, que inclogui:

- A. Obertura **d'equipaments** repartits per la ciutat davant les onades de calor. Els espais han d'estar ben condicionats durant les onades de calor, i durant les hores de major temperatura i insolació. La Xarxa ha d'incloure equipaments oberts els mesos de juliol i agost, tot mantenint l'activitat habitual de l'espai o bé obrint només com a espai fresc i

de repòs, amb aigua i espai per a seure. Alguns dels espais poden estar restringits a població vulnerable (gent gran, nadons, embarassades, persones amb malalties, etc.), d'altres per a la població en general.

- B. **Espais a l'aire lliure dotats de verd, ombra i aigua.** Pot tractar-se d'espais ja existents, que requereixin o no certa adequació (com la zona del Torrent dels Alous o parcs on es puguin situar aspersioners o fonts), o bé espais de nova creació que cal planificar a curt, mig i llarg termini.

Segon. A curt termini incrementar les zones d'ombra urbanes, fresques, a través de la creació de zones verdes (fixes) en les actuals pèrgoles de metall i fusta, o a d'altres petites ombres que actualment existeixen sobre zones de formigó de la ciutat. Recuperar, en aquest sentit, en aquestes zones, la plantació tradicional al Mediterrani de plantes trepadores que donen ombra a l'estiu i deixen passar el sol a l'hivern.

Tercer. A mig i llarg termini, incrementar substancialment el verd urbà arbori de la ciutat, amb espècies que donin cobertes denses amb capacitat per generar ombres i microclimes més suportables a l'estiu al seu interior, tant en carrers (serien essencials els carrers de connexió entre barris i els carrers centrals d'aquests), com a places, parcs, rotondes, o altres zones.

Quart. Optimitzar els recursos i dinamitzar l'activitat cultural i educativa de la ciutat utilitzant els equipaments de la futura Xarxa per al calendari d'activitats d'estiu (tallers infantils, formació per a gent gran, concerts, exposicions, etc.).

Cinquè. Assegurar que totes les fonts públiques estan en funcionament abans de l'arribada de les onades de calor. Així mateix, incorporar les fonts públiques en el mapa de la Xarxa de Refugis Climàtics.

Sisè. Dur a terme l'acord **Segon** de la moció aprovada per Junta de Portaveus el juliol de 2019 el més aviat possible (estudiar les formes i condicions d'accés a les 3 piscines públiques actualment existents) i l'estudi de la viabilitat d'una nova piscina municipal o l'ampliació d'una de les actuals.

Setè Tenir present criteris de sostenibilitat ambiental i eficiència en la implementació del punt Primer i sisè.

Vuitè. Difondre entre la població el mapa de la Xarxa de Refugis Climàtics de Rubí, juntament amb els consells i protocols davant les onades de calor.